

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2024

בית ספר: בית ספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה M.A.

התערבויות קליניות בהורות

מרצים/ות:

ד"ר טל קרתי ctal@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

גב' בת-אל טרחובסקי batel.terehovsky@runi.ac.il

מספר הקורס:	סוג הקורס:	שעות שבועיות:	נקודות זכות:
3367	שיעור	1	1
דרישות הקורס:	קוד קבוצה:	שפת לימוד:	
עבודה מסכמת	241336700	עברית	

נושאי הקורס

בקורס נתייחס להתפתחויות תאורטיות ותרבותיות אשר תרמו לשינויים בתפיסת התפקיד ההורי ולהיווצרותם של אתגרים הוריים חדשים. נתוודע למונחים תאורטיים ומוזדלים מרכזיים בתחום הטיפול באמצעות הורים מתוך נקודת מבט אינטגרטיבית וכן להיבטים מרכזיים בטיפול החל מיצירת הברית הטיפולית, תהליך ההערכה, המשגת הקשיים וגיבוש מטרות הטיפול, הנעת תהליכי שינוי ועוד. הקורס ישלב חומרים תאורטיים, סרטונים, ויניטות קליניות ותרגילים.

מטרות הקורס

- הכרה באפשרויות הגלומות בעבודה טיפולית עם הורים ובכלל זה קידום היחסים בין ההורה לילדו, קידום הבריאות הנפשית של הילד ועידוד תהליכי התפתחות בנפשו של ההורה.

- התמצאות בסיסית בעולם הטיפולי העשיר והייחודי עם הורים, הכרות עם מושגים תאורטיים מרכזיים, טכניקות טיפוליות שנגזרות מהם, אופי היחסים הטיפולי ועוד.

- התבוננות וחיבור בין התאוריה, הפרקטיקה הקלינית והמפגש האישי של הלומדים עם הורים ועם הורות.

מבנה ציון הקורס

*תרגילים - 10 אחוזים (ייתנו שני תרגילים, כל תרגיל 5%).

*עבודת סיום- 90 אחוזים.

שעות קבלת מרצה

בתיאום מראש במייל

שעות קבלת מתרגל

בתיאום מראש במייל

פרטי עוזר הוראה

הגב' בת אל טרחובסקי batel.terehovsky@runi.ac.il

רשימת קריאה

רשימת הקריאה

שיעור ראשון 22.1.24

מדוע חשוב לפתח מיומנויות לעבודה טיפולית עם הורים? הכרות עם אתגרי ההורות בת זמננו ועם שדה ההתערבויות הטיפוליות עם הורים.

אורן, ד. (2011). טיפול בהורות- הבחנה בין סוגי התערבויות טיפוליות עם הורים ומקומו הייחודי של טיפול דינאמי בהורות. פסיכו אקטואליה - רבעון הסתדרות הפסיכולוגים בישראל, ע"מ 27-15.

כהן, א. (2017). פרק 1: טיפול בהורות: רציונל תיאורטי ומחקרי למעורבות הורים בטיפול בבעיות ילדים. בתוך: גישה אינטגרטיבית לטיפול בבעיות ילדים באמצעות הוריהם. הוצאת אה, ע"מ 46-11.

פלגני-הקר, ע. (2005). מאי מהות לאימהות, ת"א: הוצאת עם-עובד.

פלוטניק, ר. (2007). 'הקול ההורי' הורות כתהליך נפשי התפתחותי, בתוך: בתוך חווית ההורות: יחסים, התמודדויות והתפתחות, בעריכת אסתר כהן, הוצאת האוניברסיטה העברית ירושלים והוצאת אח, ע"מ 333-362.

שיעור שני-שלישי

תהליך ההערכה: יצירת ברית טיפולית, המשגת הבעיה והגדרת מטרות לעבודה

טנא, צ. ברימן, ר. (2008). עבודה טיפולית עם הורים. בתוך: סוגיות בפסיכולוגיה חינוכית - מהלכה למעשה, הוצאת משרד החינוך, שירות פסיכולוגי ייעוצי, ע"מ 197-230.

כהן, א. (2017). פרק 3: הפרקטיקה של הטיפול בהורות: עקרונות, משימות ותהליכים בגישה אינטגרטיבית. בתוך: גישה אינטגרטיבית לטיפול בבעיות ילדים באמצעות הוריהם. הוצאת אח, ע"מ 170-117.

Chess, S., & Thomas, A. (1991). Temperament and the concept of goodness of fit. In Explorations in temperament (pp. 15-28). New York, NY: Springer.

Cohen, E., & Lwow, E. (2004). The parent-child mutual recognition model: Promoting* responsibility and cooperativeness in disturbed adolescents who resist treatment. Journal of Psychotherapy Integration, 14, 307-322.

Fraiberg, S., Adelson, E., Shapiro, V. (1975). Ghost in the nursery: a psychoanalytic approach* to the problem of impaired infant-mother relationships. Journal of American Academy of Child Psychiatry, 14, 387-421

שיעור רביעי -חמישי

מפת דרכים בסיסית לעבודה טיפולית עם הורים: עקרונות מרכזיים, טכניקות טיפוליות ואתגרים שכחים.

בן-אהרון, מ., אבימאיר-פת, הראל, ה., קפלן, ח., גלט, ד., וינר, מ., וסרמן, א., רז, א. (1997) מדריך טיפול דיאדי: אם-ילד ואב-ילד. גישה דינמית לטיפול בהפרעות יחסים בילדות. חיפה: הוצאת אוניברסיטת חיפה, החוג לפסיכולוגיה.

קרתני, ט. אלקיים, ה. (2021). שיטת 'אייכה': טיפול בילד באמצעות ההורה. פסיכולוגיה עברית.

Lieberman, A. F., Padrón, E., Van Horn, P., & Harris, W. W. (2005). Angels in the nursery: The intergenerational transmission of benevolent parental influences. *Infant Mental Health Journal*: 26(6), 504-520

Minuchin, S. & Fishman, C.H. (1981) *Family Therapy Techniques*. Cambridge, MA: Harvard University Press

Slade, A. (2008). *Chapter 10: Mentalization as a Frame for Working with Parents in Child* Psychotherapy. In E. L. Jurist, A. Slade & S. Bergner, S. (Eds.). *Mind to mind: Infant research, neuroscience, and psychoanalysis* (pp. 307-334). New York, NY, US: Other Press

Tsiantis, J., Boethious, S. B., Hallerfors, B., Horne, A., Tischler, L. (2000). *Work with Parents: Psychotherapy with Children and Adolescents*. London : Karnac Books